

SYSTÉM HODNOTENIA VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

EVALUATION SYSTEM OF HIGHER EDUCATION IN THE SLOVAK REPUBLIC

Peter MALEGA – Júlia MALEGOVÁ

Abstract

Higher education, together with academic, scientific and other professional institutions, has because of the functions in the educational field, expert's preparation, and scientific research the crucial role in development and implementation of development policy. Today it is necessary the new sight into higher education, which on high degree unify requirements on education versatility and guarantee the harmony with companies' requirement. The mission of higher education as the integral part of education and scientific research system of law is to perform such functions as shall lead the state to the economic, social and cultural development.

Key words

University, Accreditation, Evaluation, Education.

Úvod

Ak má mať vysoké školstvo zmysel, musí byť reakciou na meniaci sa svet – na jeho súčasné problémy i na naplnenie predstáv o jeho zmenách. Poslaním vysokého školstva, ako integrálnej súčasti vzdelávacej i vedeckovýskumnej sústavy štátu, je plniť také funkcie, ktoré štát vedú k jeho hospodárskemu, sociálnemu a kultúrnemu rozvoju. Plnenie tohto poslania je v jednotlivých štátoch limitované ich historickým vývojom i súčasným stavom výroby a ekonomického rozvoja, sociálnych vzťahov a nárokov i kultúrnej úrovne a záujmov obyvateľov. [11]

Vysoké školstvo, spolu s akademickými, vedeckými a ďalšími profesionálnymi inštitúciami, má vďaka svojim funkciám v oblasti vzdelávania, prípravy odborníkov, vedeckého výskumu a služieb, rozhodujúcu úlohu v rozpracovaní a realizácii politiky rozvoja. [10] Dnes je však nevyhnutný nový pohľad na vysokoškolské vzdelanie, ktoré na vysokom stupni zjednocuje požiadavky na univerzálnosť vzdelania a nevyhnutne zabezpečuje jeho súlad s potrebami spoločnosti, v ktorej sa realizuje. Pritom je potrebné akceptovať princípy akademickej slobody a inštitucionálnej autonómie, ako aj zodpovednosti voči spoločnosti.

Vysoké školy v Slovenskej republike a ich miesto v systéme vzdelávania

Zákon č.131/2002 Z. z. definuje vysoké školy ako vrcholné vzdelávacie, vedecké a umelecké ustanovizne. Hlavnou úlohou vysokých škôl pri naplňaní ich poslania je poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a tvorivé vedecké bádanie alebo tvorivá umelecká činnosť. Úlohou vysokých škôl v oblasti vedy a techniky je vykonávať najmä základný výskum, využívať najnovšie poznatky vedy a techniky pri vzdelávaní študentov a zapájať ich do tvorivej vedeckej činnosti. [12, 14]

Vysoké školy majú výhradné právo na poskytovanie, organizovanie a zabezpečovanie vysokoškolského vzdelávania. Na poskytovaní vysokoškolského vzdelávania sa podieľajú aj špecializované výučbové zariadenia vysokej školy a v študijných programoch aj inštitúcie, ktoré nie sú vysokými školami (nevysokoškolské inštitúcie) a ktoré získali akreditáciu.

Vysoké školy poskytujú, organizujú a zabezpečujú vysokoškolské vzdelávanie v rámci akreditovaných študijných programov. Študijné programy sa uskutočňujú v troch stupňoch. Študijný program prvého stupňa je bakalársky študijný program. Študijné programy druhého stupňa sú magisterský študijný program, inžiniersky študijný program a doktorský študijný program. Študijný program tretieho stupňa je doktorandský študijný program.

V súčasnom zákone o vysokých školách sú upravené dva druhy delení vysokých škôl a to konkrétne delenie podľa charakteru a rozsahu svojej činnosti. Vysoké školy sa podľa platnej slovenskej právnej legislatívy členia na:

- univerzitné vysoké školy – poskytujú vzdelávanie v študijných programoch všetkých troch stupňov a vykonávajú najmä základný výskum,
- odborné vysoké školy – poskytujú vysokoškolské vzdelanie v študijných programoch prvého stupňa a vykonávajú najmä aplikovaný výskum.

Vysoké školy ďalej môžeme členiť aj na:

- verejné vysoké školy,
- štátne vysoké školy,
- súkromné a zahraničné vysoké školy.

Akreditácia vysokých škôl v Slovenskej republike

Kým zákony o vysokých školách, ktoré boli v platnosti v minulosti (č. 19/1966 Zb. a č. 39/1980 Zb.) pojem akreditácia nepoznali a zákon č. 172/1990 Zb. sa ním zaoberal len okrajovo – riešil len pôsobnosť akreditačnej komisie – tak súčasný zákon rozvíja problematiku akreditácie v plnej šírke – t.j. rieši pôsobnosť akreditačnej komisie a komplexnú akreditáciu činností vysokej školy. [14]

Akreditácia študijného programu je proces, v rámci ktorého Akreditačná komisia na žiadosť vysokej školy posúdi jej spôsobilosť uskutočňovať študijný program. Po vyjadrení Akreditačnej komisie môže ministerstvo priznať vysokej škole právo udeľovať absolventom tohto študijného programu zodpovedajúci akademický titul. Študijný program, pre ktorý vysoká škola získala uvedené právo sa nazýva akreditovaný študijný program.

Akreditačná komisia je poradný orgán vlády Slovenskej republiky a systematicky sa venuje hodnoteniu a posudzovaniu kvality vysokých škôl a napomáha im pri zabezpečovaní kvality (quality assurance). Toto poslanie jej vyplýva v prvom rade zo zákona o vysokých školách ako aj z členstva napr. v ENQA (Európske združenie akreditačných komisií a agentúr na zabezpečenie kvality vo vysokoškolskom vzdelávaní) a v INQAAHE (celosvetová sieť takýchto inštitúcií). Na druhej strane, slovenské skúsenosti z akreditačného procesu Akreditačná komisia úspešne odovzdáva prostredníctvom členstva do siete stredoeurópskych a východoeurópskych inštitúcií CEENetwork. [12]

Akreditačnú komisiu zriaďuje vláda ako svoj poradný orgán a schvaľuje jej štatút. Akreditačná komisia sa skladá z predsedu, podpredsedu a ďalších členov, ktorých vymenúva a odvoláva vláda na návrh ministra po vyjadrení orgánov reprezentácie vysokých škôl, pričom ich vymenúva z významných osobností z vysokých škôl, odborných a vedeckých ustanovizní. Členmi Akreditačnej komisie sú aj zahraniční odborníci, pričom zákon č. 172/1990 Zb. toto

neupravoval. Akreditačná komisia má 21 členov, avšak najviac jedna tretina členov Akreditačnej komisie môže byť z nevysokoškolských ustanovizní. Činnosť Akreditačnej komisie v Slovenskej republike materiálne a finančne zabezpečuje ministerstvo. [12, 15]

Akreditačná komisia sleduje, posudzuje a nezávisle hodnotí kvalitu vzdelávacej, výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokých škôl a napomáha jej zvyšovaniu. Komplexne posudzuje podmienky, v ktorých sa tieto činnosti na jednotlivých vysokých školách uskutočňujú a vypracúva odporúčania na zlepšenie práce vysokých škôl. Akreditačná komisia môže zriaďovať na odbornú prípravu svojich rokovaní pracovné skupiny.

Možno konštatovať, že akreditačná komisia má relatívne široký rozsah pôsobnosti. Vo svojich hodnotiacich správach sa vyjadruje napr. o [14]:

- a) spôsobilosti vysokej školy uskutočňovať študijný program oprávňujúci udeliť jeho absolventom akademický titul,
- b) spôsobilosti nevysokoškolskej inštitúcie podieľať sa na uskutočňovaní doktorandského študijného programu,
- c) spôsobilosti vysokej školy uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov (inauguračné konanie),
- d) návrhoch na zriadenie, zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zrušenie, zmenu názvu alebo zmenu sídla verejnej vysokej školy, štátnej vysokej školy, fakulty verejnej vysokej školy alebo fakulty štátnej vysokej školy.

Akreditačná komisia uskutočňuje aj komplexné akreditácie činností vysokých škôl. V rámci komplexnej akreditácie hodnotí aj úroveň výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokej školy a vyjadruje sa o jej začlenení.

Akreditačná komisia je upravovaná nielen zákonom o vysokých školách, ale aj nariadením vlády Slovenskej republiky č. 104/2003 Z. z. o Akreditačnej komisii. Toto nariadenie vlády upravuje [14]:

- spôsob výberu členov Akreditačnej komisie,
- žiadosti a podklady, ktoré podávajú vysoké školy, nevysokoškolské inštitúcie, externé vzdelávacie inštitúcie alebo právnické osoby, ktoré chcú pôsobiť ako súkromné vysoké školy Akreditačnej komisii.
- postup pri výkone pôsobnosti Akreditačnej komisie,
- postup pri výkone pôsobnosti Akreditačnej komisie pri komplexnej akreditácii činností vysokej školy.

Akreditácia študijného programu je proces, v rámci ktorého Akreditačná komisia na žiadosť vysokej školy posúdi jej spôsobilosť uskutočňovať študijný program. Po vyjadrení Akreditačnej komisie môže, ale aj nemusí, ministerstvo priznať vysokej škole právo udeľovať absolventom tohto študijného programu zodpovedajúci akademický titul. Študijný program, pre ktorý vysoká škola získala takéto právo, je akreditovaný študijný program.

Akreditácia habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov (inauguračného konania) v študijnom odbore je proces, v rámci ktorého Akreditačná komisia na žiadosť vysokej školy posúdi jej spôsobilosť uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v tomto študijnom odbore. Po vyjadrení Akreditačnej komisie môže, ale aj nemusí, ministerstvo priznať vysokej škole právo uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v požadovanom študijnom odbore. Nutnou podmienkou

však je to, že vysoká škola môže požiadať o akreditáciu habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov v študijnom odbore len v tom odbore, v ktorom má akreditovaný študijný program druhého stupňa alebo študijný program tretieho stupňa.

Ak vysoká škola spĺňa v čase akreditácie kritériá uplatňované pri posudzovaní spôsobilosti a spôsob ich spĺňania utvára dostatočné predpoklady na udržanie spôsobilosti až do najbližšej komplexnej akreditácie činností vysokej školy, priznáva ministerstvo práva bez časového obmedzenia. Práva priznané bez časového obmedzenia sú pravidelne prehodnocované v rámci komplexných akreditácií činností vysokej školy. Ak vysoká škola v čase akreditácie nespĺňa kritériá uplatňované pri posudzovaní spôsobilosti a doteraz mala priznané zodpovedajúce práva, ministerstvo pozastaví ich platnosť a vyzve vysokú školu, aby neodkladne prijala opatrenia na odstránenie nedostatkov a do jedného roka podala správu o ich výsledku. Zároveň požiada Akreditačnú komisiu, aby zabezpečila overenie výsledku opatrení návštevou na vysokej škole. [14]

Zákon o vysokých školách hovorí aj o tom, že akreditačná komisia je oprávnená požadovať od vysokých škôl a externých vzdelávacích inštitúcií informácie týkajúce sa uskutočňovania akreditovaných činností aj kedykoľvek počas platnosti akreditácie.

Komplexná akreditácia činností vysokej školy sa uskutočňuje v 6 – ročných intervaloch podľa vopred zverejneného plánu komplexných akreditácií. Na účely komplexnej akreditácie činností predloží vysoká škola v termíne podľa plánu komplexných akreditácií najmä tieto podklady [15]:

- hodnotenie vlastnej činnosti,
- žiadosti o akreditáciu študijných programov vrátane príslušných podkladov,
- žiadosti o akreditáciu habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov vrátane príslušných podkladov,
- podklady na hodnotenie výskumnej, vývojovej, umeleckej činnosti a ďalšej tvorivej činnosti,
- podklady na vyjadrenie Akreditačnej komisie o začlenení vysokej školy.

Výsledkom komplexnej akreditácie činností vysokej školy je najmä [15]:

- hodnotenie plnenia poslania a úloh vysokej školy na základe analýzy jej činnosti, pričom hodnotenie obsahuje i odporúčania Akreditačnej komisie na zlepšenie,
- vyjadrenie Akreditačnej komisie o spôsobilosti vysokej školy uskutočňovať študijné programy, pre ktoré vysoká škola požiadala o akreditáciu,
- vyjadrenie Akreditačnej komisie o spôsobilosti uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v študijných odboroch, pre ktoré vysoká škola požiadala o akreditáciu,
- hodnotenie výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokej školy,
- vyjadrenie Akreditačnej komisie o začlenení vysokej školy.

Ďalší postup je taký, že akreditačná komisia vypracuje hodnotiacu správu. Ministerstvo rozhodne o priznaní, pozastavení, odňatí alebo nepriznaní práv do 60 dní od doručenia vyjadrenia Akreditačnej komisie. Ministerstvo poskytne vysokej škole hodnotiacu správu Akreditačnej komisie a výsledky svojho rozhodnutia týkajúce sa priznania práv, čím sa komplexná akreditácia vysokej školy skončí.

Hodnotenie kvality vysokých škôl v Slovenskej republike

Vzdelanie sa čoraz viac ukazuje ako strategický tovar a sila, ktorá predurčuje schopnosť spoločnosti čeliť súčasným výzvam a primerane uspokojovať svoje potreby, či dokonca prežiť ako organizovaná jednotka. Odpoveďou na tento tlak je masifikácia vzdelávania, ktorá má globálny charakter. Typickým riešením tohto tlaku je rozširovanie počtu vysokoškolských inštitúcií so všetkými znakmi extenzívneho rozvoja. To je nielen najľahšie, ale i spoločensky a politicky veľmi atraktívne riešenie. Ekonomicky a kvalitatívne je však extenzívny rozvoj vysokých škôl jedno z najdrahších riešení vôbec. Prudký rozvoj vysokoškolského vzdelávania v posledných rokoch nesie so sebou i ďalšie charakteristické znaky a to najmä požiadavky na [11]:

- rast autonómie vysokých škôl a rozvoj ich samosprávy,
- vyššiu účasť spoločnosti pri riadení vysokých škôl,
- prevzatie a preukázanie vyššej zodpovednosti zo strany samospráv vysokých škôl,
- vyššiu transparentnosť činnosti vysokých škôl,
- na doloženie kvality vykonávanej hlavnej činnosti, t.j. poskytovaného vzdelávania a výskumu formami akreditácie a evaluácie,
- na zamestnateľnosť absolventov.

Tieto a ďalšie požiadavky majú rôzne prejavy a často navzájom protichodnú orientáciu, keď napr. štátna správa znižuje podiel verejných zdrojov na financovanie vysokých škôl a zároveň sa usiluje o vyššiu mieru kontroly nad vnútornými procesmi vysokých škôl. Vysoké školy na druhej strane poukazujú na potrebu vyššieho financovania z verejných a ostatných externých zdrojov a vyššiu mieru autonómie. Všetky tieto snahy však rozhodujúcim spôsobom ovplyvňuje prirodzená požiadavka na preukázanie kvality všetkých činností vykonávaných vysokou školou (rozsah, stupeň a kvalita poskytovaného vzdelávania, kvalita vlastného riadenia vysokej školy, kvalita sociálnych a ďalších služieb, kvalita a úroveň spolupráce s vonkajším prostredím, vrátane služieb pre spoločnosť, atď.) i kvality jej výstupov, t.j. počet a kvalita jej absolventov a rozsah, kvalita a výsledky vykonávaného výskumu. Táto požiadavka sa plní tak na úrovni vysokej školy, ako aj na úrovni národnej a medzinárodnej, nástrojmi a metódami, ktoré sú vlastné hodnoteniu a zabezpečovaniu kvality. [1, 2]

Bolonská deklarácia v roku 1998 len stroho deklarovala podporu európskej spolupráci pri zabezpečovaní kvality s ohľadom na rozvoj porovnateľných kritérií a metodológií. Dôvodom bolo úsilie zjednodušiť porovnávanie kvalifikácií v Európe a uľahčenie mobility. V roku 2003 sa kvalita vysokoškolského vzdelávania stala jednou z troch ústredných priorít, pretože sa ukázala byť základným prvkom na vytvorenie Európskeho vysokoškolského priestoru. V súlade s princípmi inštitucionálnej autonómie je základná zodpovednosť na zabezpečenie kvality na každej vysokoškolskej inštitúcii. To vytvára základ pre skutočnú zodpovednosť vysokoškolského systému v rámci národného systému pre zabezpečenie kvality. [6]

Asociácia národných akreditačných a evaluačných agentúr (ENQA) získala mandát, aby v spolupráci s Európskou asociáciou univerzít (EUA) a Európskym združením študentských organizácií (ESIB) vyvinula súbor štandardov, procedúr a inštrukcií pre zabezpečenie kvality, preskúmala spôsoby zabezpečenia adekvátnych systémov odborného hodnotenia a akreditáciu agentúrami, či orgánmi a predložili o tom správu.

V závislosti od situácie v jednotlivých krajinách je charakterizovaný spôsob hodnotenia kvality vysokých škôl. Ak v Európe prevláda financovanie vysokých škôl z verejných zdrojov (napr. Slovenská republika), potom prirodzene štátna správa jednotlivých krajín má snahu, dôvod a aj reálny podiel na procesoch hodnotenia a rozvoja kvality vysokého školstva. Táto skutočnosť bola rozhodujúcou pri voľbe spôsobu hodnotenia kvality vysokých škôl v Slovenskej republike, na základe dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Slovenskou rektorskou konferenciou (SRK). Vláda zabezpečila finančné podmienky pre uzatvorenie dohody o realizácii inštitucionálneho hodnotenia kvality podľa metodiky EUA v roku 2005. [3]

Evaluácia je proces hodnotenia kvality alebo hodnoty napr. študijného programu, fakulty, univerzity zameraný na zlepšenie kvality. Pri tomto procese sa analyzujú silné a slabé stránky (formou inventúry). Analýzy a návrhy by mali byť formulované na zlepšenie kvality evaluovaného. Evaluácia sa koná formou vnútorných alebo externých procedúr. Proces vnútornej evaluácie tvorí súbor administratívnych údajov, dotazníky pre študentov a absolventov a rozhovory vedené s vyučujúcimi a študentmi. Súčasťou externej evaluácie sú návštevy tímu odborníkov na inštitúcii s cieľom spoznať kvalitu akademického štúdia a výučby. Externí hodnotitelia sú učitelia alebo odborníci z praxe, ktorí so študentmi a mladými výskumníkmi diskutujú a následne vypracujú záverečnú správu. Táto evaluácia musí byť ukončená dokladom o efektívnosti hodnotenia kvality. [4. 5]

Zavedením akreditácie Zákonom o vysokých školách v roku 1990 sa slovenské vysoké školy zaradili do aktivít zameraných na zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania. Pri tvorbe zákona z roku 2002 sa upustilo od inštitucionálneho oddelenia evaluácie a akreditácie, pretože nebola dosiahnutá zhoda v tom, aká inštitúcia by ich mala zabezpečiť. Hodnotenie kvality napĺňania poslania vysokej školy bolo zaradené ako súčasť komplexnej akreditácie vysokej školy, ktorú vykonáva podľa zákona tá istá Akreditačná komisia. Výsledkom akreditácie je vyjadrenie sa k žiadosti o akreditáciu všetkých študijných programov, habilitačných konaní a konaní na vymenúvanie profesorov. Výstupy z komplexnej akreditácie sú v zmysle platného zákona využité na diverzifikáciu vysokých škôl na Slovensku. [11]

Hodnotenie kvality vysokých škôl na území Slovenskej republiky uskutočňuje okrem Akreditačnej komisie napr. aj agentúra ARRA. Podľa štatútu ARRA je ARRA nezávislé občianske združenie, ktoré existuje s cieľom hodnotiť kvalitu slovenských vysokých škôl a vedeckých ustanovizní (vznikla v roku 2004). Primárnym cieľom ARRA je stimulovať pozitívne zmeny v slovenskom vysokom školstve. ARRA sa usiluje vyvíjať aj ďalšie aktivity, ktorých zjednocujúcim menovateľom je kvalita vysokých škôl na Slovensku. Postup pri hodnotení vysokých škôl je rozdelený do nasledujúcich krokov [13]:

- výber indikátorov, ktoré súvisia s kvalitou vzdelávania a výskumu na jednotlivých vysokých školách, a priradenie istého počtu bodov každej fakulte za výkon v tom, ktorom indikátore,
- rozdelenie fakúlt do jedenástich odborovo charakteristických skupín tak, aby sa porovnávali len fakulty, ktoré majú podobné zameranie a podobné podmienky práce,
- pridelenie sumárneho bodového hodnotenia fakultám, ktoré je vyjadrené ako priemer bodového ohodnotenia všetkých indikátorov,
- výpočet bodového hodnotenia vysokých škôl v jednotlivých skupinách, pričom poradie vysokej školy v danej skupine je dané priemerom hodnotení všetkých jej fakúlt, ktoré sú do tejto skupiny zaradené.

Z metodiky ARRA vyplýva, že agentúra nevypracúva kumulatívnu tabuľku poradia všetkých slovenských vysokých škôl. Platí však, že kvalitu vysokej školy určuje kvalita jej fakúlt. ARRA preto ponúka rebríček vysokých škôl na základe výsledkov fakúlt zoradených v skupinách odborov podľa prevažujúceho zamerania. [13]

Z vyššie uvedeného je možné usúdiť, že metodika ARRA poskytuje čitateľovi (najmä uchádzačom o vysokoškolské štúdium) určitý obraz o kvalite tej – ktorej univerzity, resp. fakulty a je teda tiež nápomocná pri hodnotení vysokého školstva na Slovensku ako celku.

Hodnotenie kvality a ďalšie s tým súvisiace problémy sú nesmierne komplikované. S dôvodmi hodnotenia úzko súvisí otázka, v čom možno dosiahnuté výsledky použiť. Pri hodnotení vysokoškolskej inštitúcie môžeme postupne zvážiť tieto možnosti [8]:

1. Hodnotenie by malo odhaliť slabé stránky v činnosti a nájsť vhodné odporúčania a návrhy zmien tak, aby bolo dosiahnuté zlepšenie.
2. Pokiaľ sú výsledky hodnotenia zverejnené, môžu slúžiť ako reklama príslušnej vysokej školy a sú tiež informáciami pre verejnosť a pre potencionálnych uchádzačov o štúdium.
3. Výsledky hodnotenia môžu slúžiť pre porovnanie, resp. odlišenie inštitúcií.
4. Prípadné porovnanie je ľahšie pri hodnotení súčastí škôl (fakúlt), ktoré sú zamerané na rovnakú alebo podobnú oblasť štúdia, určitých typov študijných programov a pod.
5. Výsledok hodnotenia môže byť použitý ako podklad pre pridelenie finančných prostriedkov.
6. Priama väzba na pridelenie finančných prostriedkov sa nevylučuje v prípade, keď je hodnotenie podkladom pre akreditáciu, čo je ďalší dôvod hodnotenia. V niektorých štátoch je akreditácia chápaná ako licencia alebo priznanie práva k činnosti vysokej školy, alebo prevádzkovaní študijného programu a s tým tak isto súvisí prideľovanie štátnych prostriedkov na príslušnú činnosť (Slovenská republika), priznanie štipendií študentom (USA) a pod. Pokiaľ je proces akreditácie založený na výsledkoch predchádzajúceho hodnotenia kvality, tak je väzba na financovanie prakticky nutná.
7. Výsledok hodnotenia môže byť využitý na všeobecné potreby riadenia inštitúcie a zvlášť aj na riadenie ľudských zdrojov.

Súhrn

Z vyššie uvedeného možno urobiť záver, že vzdelanie sa čoraz viac ukazuje ako strategický tovar a sila, ktorá predurčuje schopnosť spoločnosti (štátu, komunity, rodiny) čeliť súčasným výzvam a primerane uspokojovať svoje potreby, či dokonca prežiť ako organizovaná jednotka. [7, 9, 17]

Súčasný systém vysokého školstva v Slovenskej republike je relatívne zložitý a je možné konštatovať, že v súčasnosti stagnuje a je možné konštatovať, že existuje niekoľko oblastí, v ktorých je viditeľný priestor na zlepšenie. Je len na kompetentných, aké zmeny pripraví a predovšetkým, ako a či tieto zmeny spôsobia zlepšenie kvality vysokého školstva na Slovensku ako celku a tým následne naše vysoké školy získajú na vážnosti v medzinárodnom meradle.

Kľúčové slová

Univerzita, akreditácia, evaluácia, vzdelávanie.

Použitá literatúra

- [1] Albert, A.: O riadení v školstve: uplatnenie princípu kvality v školstve. Košice : Technická univerzita, 1999.
- [2] Drobná, D. (red.): Modelové inštitucionálne hodnotenie na vybraných slovenských univerzitách. TEMPUS UM_JEP 14170-99. Bratislava 2000.
- [3] European University Association - Slovenská rektorská konferencia. Inštitucionálne hodnotenie vysokých škôl v Slovenskej republike verzia II. [online] September, 2005, [citované 11.2.2007]. Dostupné z www.srk.sk/autoupload/Projekt_EVA_Verzia_A_25._5._2006.pdf
- [4] Harach, L.: Vysoké školstvo v Slovenskej republike. (závery so správy OECD). Bratislava : Ústav informácií a prognóz školstva, mládeže a telovýchovy, 1994.
- [5] Harvey L., Green D.: Defining Quality, Assessment and Evaluation in Higher Education, 18, str. 9-34, 1993.
- [6] Hodnotenie kvality na vysokých školách. Bratislava 13. – 14. 12. 1999. Zborník z medzinárodného seminára v rámci programu TEMPUS. Bratislava 1999.
- [7] Holda, D. a kol.: Strategie rozvoje vysokého školství. Praha : Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 1998.
- [8] Jurišica, L. – Kalužný, J. – Spišák, E.: Manažment štúdia a výučby na univerzitách. (projekt TEMPUS-PHARE UM_JEP-13003-98). Bratislava : Centrum ďalšieho vzdelávania ekonomickej univerzity, 1998, str. 92 - 93.
- [9] Porvazník, J. – Plavčan, P. – Brezina, I. – Sporn, B.: Manažment a manažéri univerzít. (projekt TEMPUS-PHARE UM_JEP-13003-98). Bratislava : Centrum ďalšieho vzdelávania ekonomickej univerzity, 1998.
- [10] Ratcliff, J. – Chevaillier, T. a kol.: Sborník ze tří seminářů k problematice hodnocení kvality na vysokých školách. Praha : UNITISK, 1998. 314 s. ISBN 80 – 238 – 2475 – 9.
- [11] Spišáková, J.: Vysoké školy a ich miesto v systéme vzdelávania. Rigorózna práca. UPJŠ Košice, 97 s. 2007.
- [12] <http://www.akredkom.sk/zapis/344fo/prku3491.pdf>
- [13] <http://arra.sk/ranking-2010>
- [14] www.minedu.sk
- [15] Zákon č. 131/2002 o vysokých školách v znení neskorších predpisov
- [16] Nariadenie Vlády Slovenskej republiky č. 104/2003 Z. z. o Akreditačnej komisii
- [17] Sirková, M.: Vzdelávanie ako súčasť podnikovej kultúry. In: Novus scientia 2005 : 8. celoštátna konferencia doktorandov technických univerzít a vysokých škôl, 9.11.2005, Košice : Zborník referátov. Košice : TU, 2005. s. 371-374. ISBN 80-8073-354-6.

Kontaktná adresa

Ing. Peter Malega, PhD.

Technická univerzita, Strojnícka fakulta, Katedra priemyselného inžinierstva a manažmentu, Némcovej 32, 042 00 Košice, e-mail: peter.malega@tuke.sk,

JUDr. Júlia Malegová (rod. Spišáková) – Okresný súd Prešov, Grešova 3, 080 01 Prešov, Slovenská republika, Tel.: +421 75 62 507, julia.malegova@justice.sk.